Tenim un bon joc?

. Foto: LLU ROMERO.

El nou equip que encapçala la conselleria d'Economia i Hisenda, amb el vicepresident Junqueras al capdavant, té la transcendental missió de posar a punt la maquinària tributària que permeti fer el salt de l'actual autonomia intervinguda d'ara a l'estat independent. I mentrestant, anar travessant l'estret fil que ha d'unir aquests dos territoris sense caure en el col·lapse financer amb què cada vegada amb més intensitat ens amenaça l'Estat espanyol.

Amb una recaptació significativa de la hisenda catalana –el 30, el 40 o el 50% del total-, sembla molt plausible que l'Estat espanyol hauria de negociar

En les darreres setmanes, tots els responsables del govern català, començant pel mateix president Puigdemont, han insistit que la transició cap al nou estat es farà sense inseguretats jurídiques i sense posar els catalans i els seus actors econòmics davant la disjuntiva de quina és l'administració, també la tributària, amb la qual en cada moment hauran d'entendre's i retre comptes.

Amb aquest discurs, si creiem que va més enllà d'una voluntat de donar tranquil·litat i evitar la desconfiança dels actors econòmics catalans, hem de creure que s'abandona la idea d'utilitzar la recaptació d'impostos com la palanca decisiva per obligar l'Estat espanyol a seure a negociar els termes de la independència. Si en un moment determinat, el govern català cridés empreses, autònoms i altres organismes a ingressar exclusivament els seus impostos –sobretot IVA i cotitzacions a la seguretat social- a la hisenda catalana, amb el sobreentès que aquesta no traspassaria els imports recaptats a la hisenda espanyola, amb una recaptació significativa de la hisenda catalana –el 30, el 40 el 50% del total-, sembla molt plausible que l'Estat espanyol hauria d'asseure's a negociar pressionat pels mercats i pels socis europeus.

Per avançar per aquesta via caldrien dues coses. Primer, que la hisenda catalana estigués prou preparada per gestionar de manera raonable l'increment d'activitat que això suposaria i, eventualment, procedir a fer els pagaments que l'Estat deixaria d'efectuar. De les dificultats tècniques d'aquest requisit ja en vam parlar en aquestes mateixes pàgines en dos articles al novembre del 2014 i ara no ens hi estendrem. En tot cas, el més preocupant és que sembla que l'anterior equip d'Economia va avançar molt poc per superar-les.

Però el segon requisit és encara més important perquè comporta convèncer una part significativa del mig milió

d'empreses, organitzacions públiques i autònoms que paguin a la hisenda catalana en detriment de l'espanyola. Una mena de tancament de caixes. I per aconseguir-ho cal una mobilització per assumir els riscos que aquesta decisió comportaria que per ara no només no planteja ningú, sinó que sembla descartar-se obertament.

Arribats aquí, els missatges del govern actual semblen indicar que abandonen una eventual pressió econòmica sobre l'Estat espanyol a través de la recaptació d'impostos i que ho confien tot a una declaració política d'independència que, reforçada per un eventual reconeixement internacional, dotés el govern català de l'autoritat necessària per emparar-se directament de les estructures de l'Estat espanyol a Catalunya, una de les quals seria la delegació de l'Agència Tributària espanyola.

No és aquest el lloc per discutir la viabilitat política d'aquesta opció, però sembla raonable pensar, crec, que el govern català hauria de preparar almenys un pla B per si el plantejament inicial no acaba de funcionar o cal donar-li alguna empenta. Un pla B en què l'instrument més potent i segurament menys conflictiu implicaria fer una mena de referèndum sobre la independència a través de la decisió dels que paguen impostos i cotitzacions cada mes i cada trimestre en favor de la hisenda catalana independent.

Si som prou hàbils i l'Estat espanyol no es mostra radicalment agressiu per provocar un xoc de trens abans d'hora, tenim un marge de 18 mesos per preparar aquest pla B. Pel cantó de la mobilització, 18 mesos poden ser una eternitat. Però des del punt de vista dels requeriments tècnics, ja hem vist com han anat de lentes les coses fins ara, segurament per una insuficient voluntat política i també per les dificultats intrínseques que bastir una hisenda pròpia en l'actual situació d'assetjament per part de l'aparell jurídic i polític espanyol comporta.

Podria ser que tot estigués més avançat del que ha transcendit públicament, o no. Tant de bo! En qualsevol cas, és cert que a vegades es pot guanyar sense tenir un bon joc, però en aquesta partida ens hi juguem massa per actuar de forma tan arriscada.

Publicat a:
-L'econòmic 14-02-2016 Pàgina 22

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/4-economia/18-economia/940502-tenim-un-bon-joc.html?cca=1&piwik_campaign=rss&piwik_kwd=nacional&utm_source=rss&utm_medium=nacional&utm_campaign=rss&f=El+Punt+Avui